

PŘEHLED VÝZKUMŮ

49

Brno 2008

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 49

Volume 49

Číslo 1–2

Issue 1–2

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial Board

Herwig Freisinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttka, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Balász Komoróczy, Marián Mazuch, Ladislav Nejman,
Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela

Technická redakce, sazba
Technical Editors, typography

Pavel Jansa, Ondřej Mlejnek

Software
Software

Spencer Kimball, Peter Mattis, GIMP Development Team 2008: GNU
Image Manipulation Program, 2.6.1
GRASS Development Team 2008: Geographic Resources Analysis
Support System, 6.3.0
Kolektiv autorů 2008: Inkscape, 0.46
Kolektiv autorů 2005: L^AT_EX 2_ε

Fotografie na obálce
Cover Photography

Vrcholně středověká lotová závaží z českých a moravských lokalit.
Gruna, Hradisko (vlevo); Písek, u Šarlatského rybníka (v popředí); Ví-
cov, Městisko (vpravo dole); Boskovice, hrad (vpravo nahoře). Srov.
studii J. Doležela v tomto svazku. Foto P. Smékal.

*Medieval cup nested weights from czech and moravian sites. Gruna,
Hradisko (left); Písek, u Šarlatského rybníka (front); Vícov, Městisko
(bottom right); Boskovice, castle (top right). Cf. the article by J. Dole-
žel in this volume. Photo by P. Smékal.*

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i
Královopolská 147
612 00 Brno
IČ: 68081758
E-mail: pv@iabrno.cz
Internet: <http://www.iabrno.cz>

Tisk
Print

Arch, spol. s r. o.
Charbulova 3a
618 00 Brno-Černovice

KNIHOVNA AV ČR

PD 1520

Roč. 49, 2008, č. 1-2

91087/09

ISSN 1211-7250

MK ČR E 18648

Vychází dvakrát ročně

Vydáno v Brně roku 2008

Náklad 450 kusů

Copyright ©2008 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v.v.i. and the authors.

Lokalita byla zkoumána ve dvou samostatných etapách, které na sebe prostorově i časově navazovaly. V průběhu zemních skrývek byly v různých sektorech stavby zaznamenány zahloubené objekty, náležející několika sídlištím z období pravěku až raného středověku. Během první etapy, v jejímž rámci byl řešen prostor hlavní obslužné komunikace o plošném rozsahu cca 1 ha, bylo během záchranného výzkumu zachyceno celkem 312 zahloubených sídlištních objektů. Druhá etapa probíhala v prostoru východně položené kratší samostatné komunikace. Ze zásypů objektů i z lokálně dochované kulturní vrstvy získané movité nálezy dokládají využití tohoto prostoru lidskými populacemi v následujících obdobích: KNP (?), KZP, KLPP, mladší doba římská, doba hradištní.

Při průzkumu polykulturního sídliště bylo zachyceno několik desítek zahloubených jam, v jejichž zásypu byl identifikován keramický materiál náležející kultuře lužických popelnicových polí. Celkový habitus keramických fragmentů i jejich výzdoba naznačují, že převládající sídelní zásah na lokalitě lze datovat do její slezské a následující platěnické fáze. To platí přinejmenším pro západní část lokality, kde během první etapy výzkumu bylo prozkoumáno nejméně 38 objektů z uvedeného období.

Pavel Stabrava

Resumé

Opava – Kylešovice (Bez. Opava). „Na stanech“. Lausitzer Urnenfelderkultur. Siedlung. Rettungsgrabung.

OPAVA (K. Ú. OPAVA-KYLEŠOVICE, OKR. OPAVA)

„Na stanech“. Únětická kultura, typ Chłopice – Veselé, KLPP. Sídliště, pohřebiště. Záchranný výzkum.

V době 1. 8.–26. 9. 2007 probíhal v místě záchranný archeologický průzkum vyvolaný stavebními pracemi spojenými s technickou vybaveností pro rodinné domy Opava-Kylešovice, lokalita Písecká–Budišovská. Odkryv navázal na předchozí etapu archeologických prací (viz článek P. Stabravy). Výzkum zachytil mj. i dva objekty, které lze na podkladě keramického materiálu datovat do mladšího období únětické kultury, a dva objekty, které lze podle keramiky přiřadit lužické kultuře.

Výzkum zachytil rovněž pohřebiště se 42 hroby. Všechny hrobové jamy měly bez výjimky obdélný tvar s mírně zaoblenými rohy. Délka delších stran se pohybovala od 1 m do 2 m, šířka od 0,5 m do 1,5 m. Prakticky všechny hrobové jámy byly orientovány svou delší osou ve směru východ–západ. Hrobové celky byly na keramický materiál velmi chudé a některé hroby byly prakticky úplně bez keramických milodarů. Pokud se tedy v nich keramika objevila, šlo vždy o střepový charakter nálezů, který se navíc vyskytoval pouze v zásypu. Jednalo se vesměs o nezdobené keramické fragmenty. Pokud se dekor vyskytl, měl charakter otisku šňůry. Prakticky ve všech hrobových jámách jsme se při výzkumu setkali se štípanou industrií, která měla charakter uštěpů. Bohužel se v žádné hrobové jámě nepodařilo odhalit kompletní

lidský skelet, což bylo pravděpodobně způsobeno ne příliš vhodným půdním prostředím, které nebylo k uchování osteologického materiálu příznivé.

Jiří Juchelka

Resumé

Opava (Kataster Kylešovice, Bez. Opava). „Na stanech“. Aunjetitzer Kultur, Chłopice-Veselé Gruppe, Lausitzer Urnenfelderkultur. Siedlung, Gräberfeld. Rettungsgrabung.

OPAVA (K. Ú. OPAVA-KYLEŠOVICE, OKR. OPAVA)

„Struhy“. Doba popelnicových polí. Ojedinelý nález náramku. Povrchový sběr.

Lokalita se nachází v trati „Struhy“, na terénní vlně v prostoru kóty 250 m n. m. na břehu řeky Moravice. Lokalita je spíše známější jako sídliště LnK popisované např. L. Jislem (1969, 5). Během povrchového sběru byly nalezeny autorem příspěvku asi 3/4 bronzového náramku. Jedná se o otevřený kruhový náramek snad plankonvexního profilu se zúženými konci, dochovaný konec je vodorovně seřiznut. Náramek je zdoben rytou výzdobou skládající se z příčně šikmých a vodorovných rýh, podél kterých je série drobných vodorovných nebo šikmých rýžek (rozměry 87 × 80 mm, profil 9 × 7 mm). Je možné, že náramek byl součástí rozoraného depotu. Podobné náramky se nacházejí v depotu v Kelčicích 2, který M. Salaš řadí do horizontu depotů Křenůvky (2005, 425–427, tab. 355/23, 356/25,26), čili stupně HB1.

Lukáš Hlubek

Literatura

Jisl, L. 1969: Volutová sídliště na Ostravsku, *Časopis Slezského Muzea, série B* 18, 3–8.

Salaš, M. 2005: Bronzové depoty střední až pozdní doby bronzové na Moravě a ve Slezsku I a II, Brno.

Resumé

Opava-Kylešovice (Bez. Opava), Urnenfelderzeit. Einzelfund. Armring.

OTNICE (OKR. VYŠKOV)

„Pod vodárnou“. ÚK. Sídliště. Záchranný výzkum.

Při záchranném archeologickém výzkumu v Otnicích se na parcele 990/7 podařilo v březnu 2007 plošně prozkoumat dva zahloubené archeologické sídlištní objekty. V nich nalezené nepočtené zlomky keramiky nám je s jistotou pravděpodobností dovolují zařadit do období starší doby bronzové – kultury únětické.

Do tohoto období se řadí i většina z dalších zahloubených objektů, které se podařilo na lokalitě zachytit již

v dřívějších letech. Tento nález tedy rozšířil naše představy o územním rozsahu pravěkého osídlení v lokalitě „Pod vodárnou“.

Marek Lečbych

Resumé

Otnice (Bez. Vyškov). „Pod vodárnou“. Aunjetitzer Kultur. Siedlung. Rettungsgrabung.

POLEŠOVICE (OKR. UHERSKÉ HRADIŠTĚ)

Na známé polykulturní lokalitě (viz kapitola Doba železná) byla v polešovické pískovně rovněž prozkoumána také část sídliště z doby bronzové. Přibližně 10 zahloubených objektů obsahovalo běžný keramický materiál charakteristický pro kulturu lužických popelnicových polí, zejména pak její slezskou fázi. Ve své většině se jednalo o běžné sídlištní jámy s více či méně kruhovým půdorysem.

Významným nálezem, spadajícím do věteřovské skupiny starší doby bronzové, je také objev zásobní jámy, která byla ve své horní polovině vyplněna zásypem jen těžko odlišitelným od pískového podloží. U dna této jámy se pak nacházel větší počet zvířecích kostí a jedna stehenní kost lidská, která by mohla být podle předběžného antropologického posouzení vařena a mohla by dokládat první stopy pravěkého kanibalismu na lokalitě. Je ovšem otázkou dalšího zkoumání, zda se tato teorie potvrdí či nikoli.

Marek Lečbych

Resumé

Polešovice (Bez. Uherské Hradiště). „Nivy“. Věteřover Gruppe. Jung- und Spätbronzezeit. Lausitzer Urnenfelderkultur (schlesische Phase). Siedlung. Rettungsgrabung.

POPŮVKY (OKR. PŘEROV)

„Prostřední díly“. MMK(?), KLPP(?), doba římská. Sídliště. Záchranný výzkum.

V červnu 2007 proběhl záchranný výzkum na lokalitě Popůvky–„Prostřední díly“ vyvolaný pokračujícími pracemi na výstavbě dálnice D1. Podrobnější popis viz kap. Doba římská.

Dohromady bylo prozkoumáno 40 objektů, z větší části kúlových jam a plyných kruhových objektů menších rozměrů. Část z nich řadíme do období doby římské (obj. č. 3, 6, 14, 24, 32–34 a 36–38), z nichž je možno blíže zařadit objekty č. 3 (starší doba římská) a 37 (pozdní doba římská). Jeden objekt (č. 1) náležel pravděpodobně MMK.

Na základě drobných keramických zlomků, které je podle úpravy povrchu možno datovat do (mladší?) doby bronzové, lze určit i dobu zániku objektu č. 13, v jehož výplni byly nalezeny. Jedná se o menší kruhový objekt

o průměru 70 cm s hloubkou 25 cm vyplněný středně šedohnědým zásypem. Podobného stáří mohou být i jiné objekty obdobného charakteru v okolí objektu č. 13, které neobsahovaly datující materiál.

Miroslav Daňhel, Arkadiusz Tajer

Resumé

Popůvky (Bez. Přerov). „Prostřední díly“. Mährische bemalte Keramik, Lausitzer Kultur, Römische Kaiserzeit. Siedlung. Rettungsgrabung.

PRAVČICE (OKR. KROMĚŘÍŽ)

„U obrázku“ (Hulín – Pravčice 1). VŠ. Sídliště. Záchranný předstihový výzkum.

Pokračování záchranného výzkumu z roku 2006 (Paulus, Peška 2007). Výzkum navázal na výzkum lokality z loňského roku a je označován Hulín-Pravčice 1. Dozkoumána byla jižní část plochy. Zde se podařilo zachytit intenzivní osídlení ze starší doby bronzové. Z celkového počtu 466 doposud prozkoumaných objektů je téměř polovina věteřovská. V naprosté většině se jedná o zásobní jámy. Zajímavostí jsou pohřby lidských a zvířecích skeletů v jamách. V objektu 115 byla nedaleko lidského skeletu nalezena kostra psa. Mezi nejzajímavější nálezy patřil objekt 310. Na jeho dně se podařilo odhalit tři zachované kostry. Celkem zde bylo prozkoumáno 6 pohřbů v sídlištních jamách (objekty 85, 115, 310 a 315). Dále zde byl v jednom ze zkoumaných čtverců nalezen keramický depot tvořený čtyřmi nádobami.

Martin Paulus

Literatura

Paulus, M. 2007: Pravčice (okr. Kroměříž), *Přehled výzkumů* 48, 384.

Resumé

Pravčice (Bez. Kroměříž). „U Obrázku“ (Hulín-Pravčice 1). Věteřover Gruppe. Siedlung. Rettungsgrabung.

PŘEROV (K.Ú. PŘEDMOSTÍ U PŘEROVA, OKR. PŘEROV)

Hranická ulice – střední část, č. p. 30/7, 25-12-13 (295:355; 294:353). Lužické pohřebiště. Záchranný výzkum.

V měsících červnu a červenci roku 2007 uskutečnila společnost ARCHAIA Brno, o. p. s., pracoviště Olomouc, záchranný archeologický výzkum, který byl pokračováním výzkumu v souvislosti s budováním cyklostezky na ulici Hranická v Předmostí u Přerova z roku 2006. Zkoumaná lokalita se nachází u západní strany zahrady farního úřadu kostela sv. Máří Magdaleny – „Farské zahrady“, parcela č. 35 v centru Předmostí (obr. 22).